

PRIPREMNA NASTAVA TEST- Relacije i funkcije

U svakom zadatku dato je više odgovora, a treba zaokružiti broj ili brojeve ispred tačnih odgovora. U jednom istom zadatku broj tačnih odgovora može biti 0,1,2,3,...,svi. U nekim zadacima ostavljena su prazna mesta za upisivanje odgovora.

- U skupu $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ definisane su relacije:

$$\rho_1 = \{(1, 2), (3, 5), (4, 2), (1, 5), (3, 2), (1, 3), (4, 3)\},$$

$$\rho_2 = \{(1, 1), (2, 2)\},$$

$$\rho_3 = \{(1, 2), (1, 3), (1, 4), (1, 5), (2, 3), (2, 4), (2, 5), (3, 4), (3, 5), (4, 5)\},$$

$$\rho_4 = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3), (4, 4), (5, 5)\},$$

$$\rho_5 = \{(1, 1), (2, 2), (1, 2), (2, 1), (3, 4)\},$$

Ispitati: R – refleksivnost, S – simetričnost, A– antisimetričnost, T – tranzitivnost, F – funkcija datih relacija i naći njima inverzne relacije.

$$\rho_1 : R \ S \ A \ T \ F$$

$$\rho_2 : R \ S \ A \ T \ F$$

$$\rho_3 : R \ S \ A \ T \ F$$

$$\rho_4 : R \ S \ A \ T \ F$$

$$\rho_5 : R \ S \ A \ T \ F$$

- U skupu \mathbb{N} date su relacije: $\rho_1 = \{(1, 1), (2, 2), (3, 3)\}$, $\rho_2 = \{(x, x) \mid x \in \mathbb{N}\}$, $\rho_3 = \{(x, 2x - 1) \mid x \in \mathbb{N}\}$, $\rho_4 = \{(x, |x|) \mid x \in \mathbb{N}\}$ i $\rho_5 = \{(1, 2), (2, 1), (1, 3)\}$. Ispitati: R – refleksivnost, S – simetričnost, A– antisimetričnost, T – tranzitivnost, F – funkcija datih relacija. Koje od datih relacija su relacije poretka?

\	ρ_i je R	ρ_i je S	ρ_i je A	ρ_i je T	ρ_i je F	ρ_i je rel. ekvivalencije
ρ_1						
ρ_2						
ρ_3						
ρ_4						
ρ_5						

U skupu \mathbb{R} date su relacije: $\rho_1 = \{(x, x^2) \mid x \in \mathbb{R}\}$, $\rho_2 = \{(x, -x) \mid x \in \mathbb{R}\}$, $\rho_3 = \{(x, y) \mid x + y = 1, x, y \in \mathbb{R}\}$, $\rho_4 = \{(x, 2x) \mid x \in \mathbb{R}\}$, $\rho_5 = \{(x, y) \mid x, y \in \mathbb{R}, xy > 0\} \cup \{0\}$, $\rho_6 = \{(0, 0)\}$, $\rho_7 = \{(x, y) \mid \max\{x, y\} = 1, x, y \in \mathbb{R}\}$, $\rho_8 = \{(x, 3 - x) \mid x \in \mathbb{R}\}$.

Iza oznake svake od tih relacija zaokružiti samo ona slova koja označavaju svojstvo relacije koju ona poseduje:

R – refleksivnost, S – simetričnost, A– antisimetričnost, T – tranzitivnost, F – funkcija

$$\rho_1 : R \ S \ A \ T \ F \ \rho_2 : R \ S \ A \ T \ F \ \rho_3 : R \ S \ A \ T \ F \ \rho_4 : R \ S \ A \ T \ F \ \rho_5 : R \ S \ A \ T \ F \ \rho_6 : R \ S \ A \ T \ F \ \rho_7 : R \ S \ A \ T \ F \ \rho_8 : R \ S \ A \ T \ F.$$

- Koliko najmanje elemenata mora imati skup A tako da se u njemu može definisati relacija ρ koja nije ni simetrična ni antisimetrična?

- $A = \{1, 2, 3\}$, $B = \{a, b, c, d\}$, $f_1 = \{(1, a), (3, a), (3, b)\}$, $f_2 = \{(1, a), (2, c), (3, d)\}$, $f_3 = \{(1, a), (2, b), (3, c), (3, d)\}$, $f_4 = \{(1, a), (2, d), (3, d)\}$. **Svako** polje obavezno popuniti sa **da** ili **ne**.

\	f_i je funkcija	$f_i : A \longrightarrow B$	$f_i : A \xrightarrow{1-1} B$	$f_i : A \xrightarrow{na} B$	$f : A \xrightarrow[na]{1-1} B$	f_i je inijektivna
f_1						
f_2						
f_3						
f_4						

- $A = \{1, 2, 3, 4\}$, $B = \{a, b, c\}$, $f_1 = \{(1, a), (2, c), (3, b), (4, b)\}$, $f_2 = \{(1, a), (2, c), (3, c)\}$, $f_3 = \{(1, a), (2, b)\}$.

Svako polje obavezno popuniti sa **da** ili **ne**.

\backslash	f_i je funkcija	$f_i : A \longrightarrow B$	$f_i : \{1, 2\} \longrightarrow B$	$f_i : A \xrightarrow{1-1} B$	$f_i : A \xrightarrow{na} B$	$f : A \xrightarrow[na]{1-1} B$
f_1						
f_2						
f_3						

- $A = \{1, 2, 3\}$, $B = \{a, b, c\}$, $f_1 = \{(1, a), (2, b)\}$, $f_2 = \{(1, a), (2, b), (3, c)\}$, $f_3 = \{(1, b), (2, c), (3, b)\}$, $f_4 = \{(1, a), (1, b), (3, c)\}$. **Svako** polje obavezno popuniti sa **da** ili **ne**.

\backslash	f_i je funkcija	$f_i : A \longrightarrow B$	$f_i : A \xrightarrow{1-1} B$	$f_i : A \xrightarrow{na} B$	$f : A \xrightarrow[na]{1-1} B$	f_i je inijektivna
f_1						
f_2						
f_3						
f_4						

- Zaokružiti brojeve ispred sirjektivnih funkcija:

$$\begin{array}{lll} 1) f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = e^x & 2) f : \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 3 - x & 3) f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 \\ 4) f : \mathbb{R} \rightarrow [0, \infty), f(x) = x^2 & 5) f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty), f(x) = x^2 & 6) f : \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \ln x \end{array}$$

- **Injektivne** funkcije su: 1) $f : \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2$ 2) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+, f(x) = e^x$

$$3) f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = e^x \quad 4) f : [-3, 3] \rightarrow [0, 9], f(x) = x^2 \quad 5) f : (1, \infty) \rightarrow [0, \infty), f(x) = \ln x^2$$

- Zaokružiti brojeve ispred bijektivnih funkcija:

$$\begin{array}{lll} 1) f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = 2x - 5 & 2) f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x^2 & 3) f : \mathbb{R} \rightarrow [0, \infty), f(x) = x^2 \\ 4) f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty), f(x) = x^2 & 5) f : [0, \infty) \rightarrow [0, \infty), f(x) = \sqrt{x} & 6) f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^+, f(x) = e^x \end{array}$$

- Neka je A najveći podskup od $(0, \infty) = \mathbb{R}^+$ a B najmanji podskup skupa \mathbb{R} za koje je funkcija $f : A \rightarrow B$ definisana sa $f(x) = \sqrt{1 - x^2}$. Tada je $A = \underline{\hspace{2cm}}$, $f(\underline{\hspace{2cm}}) = 1$ i $B = \underline{\hspace{2cm}}$. Funkcija $f : A \rightarrow B$ je:

$$\begin{array}{lll} 1) \text{ sirjektivna ali ne injektivna} & 2) \text{ injektivna ali ne sirjektivna} & 3) \text{ niti injektivna niti sirjektivna} \\ 4) \text{ bijektivna} & 5) f^{-1} : O \rightarrow S, f^{-1}(x) = \underline{\hspace{2cm}}, O = \underline{\hspace{2cm}}, S = \underline{\hspace{2cm}} \end{array}$$

- Neka je funkcija $f : \mathbb{R} \setminus \{2\} \rightarrow \mathbb{R}$ definisana sa $f(x) = \frac{x}{x-2}$. Tada je $f^{-1}(x) = \underline{\hspace{2cm}}$.

- Neka su $f : (0, \infty) \rightarrow (0, \infty)$ i $g : (0, \infty) \rightarrow (0, \infty)$ definisane sa $f(x) = e^x - 1$ i $g(x) = \frac{1}{x^2}$. Izračunati:

$$1) f^{-1}(x) = \quad 2) g^{-1}(x) = \quad 3) (f \circ g)(x) = \quad 4) (f \circ g)^{-1}(x) = \quad 5) (g^{-1} \circ f^{-1})(x) =$$

- Neka su $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ i $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definisane sa $f(x) = 2x + 3$ i $g(x) = \sqrt{1 + x}$. Izračunati: 1) $f^{-1}(x) =$

$$2) g^{-1}(x) = \quad 3) (f^{-1} \circ g^{-1})(x) = \quad 4) (g \circ f)(x) = \quad 5) (g \circ f)^{-1}(x) =$$

- Neka su f i g funkcije definisane sa $f = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ a & d & b & c \end{pmatrix}$ i $g = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ a & b & d & c \end{pmatrix}$. Tada je:

$$f \circ g = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ a & b & c & d \end{pmatrix}, \quad g \circ f = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ a & b & c & d \end{pmatrix},$$

$$f^{-1} = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ a & b & c & d \end{pmatrix}, \quad g^{-1} = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ a & b & c & d \end{pmatrix}, \quad (f \circ g)^{-1} = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ a & b & c & d \end{pmatrix}, \quad g^{-1} \circ f^{-1} = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ a & b & c & d \end{pmatrix}.$$

- Neka je funkcija $f : \mathbb{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R} \setminus \{0\}$ definisana sa $f(x) = \frac{3}{x^3}$. Tada je:

$$f^{-1}(x) = \quad, \quad (f \circ f)(x) = \quad, \quad f(x+1) = \quad, \quad f\left(\frac{1}{x}\right) = \quad.$$

- Neka je $A = \{1, 2, 3\}$, $f : A \rightarrow A$ i $g : A \rightarrow A$ funkcije definisane sa $f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 3 & 1 \end{pmatrix}$, $g = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 1 & 2 \end{pmatrix}$. Tada je:

$$f^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} \quad g^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} \quad f \circ f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} \quad g \circ f = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix} \quad (g \circ f)^{-1} = f^{-1} \circ g^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 3 \end{pmatrix}.$$